

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas III. De specificatione potentiarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

& volitivum, voluntas ferretur in incognitum, quod absurdum est; & ex alia parte, intellectio-
ni est subiectum proportionatum anima; hoc
autem absurdum non sequeretur, nec simile, si
anima non reciperet in se cognitionem materia-
lem, cui etiam ab alia parte est improporiona-
ta, adhuc enim verè eadem anima erit sentiens,
& appetens, ratione ejus, quod idem principi-
um eliciat sensationem, & appetitionem, licet
illam sensationem non recipiat in se anima.
Unde ulterius dicitur, quod ad cognitionem,
(ut illa reddat cognoscentem) non sit necesse ut
informet immediatè, sic sufficit ut eliciatur, &
vel recipiatur si sit proportionata, vel indistincte ut
dictum supra. *Sed poterint Divinitus recipi
sensatio materialis in anima spirituali?* Hæc quæ-
stio decisa manet alibi, ubi diximus, accidens
materiale, posse Divinitus recipi, in subiecto spi-
rituali, quantumvis improporionato. Et ratio
est, quia id non implicat contradictionem.
Et quia extensionem illius, vel simpliciter potest
auferre Deus, auferendo quantitatem, vel impe-
dire effectum illius secundarium, qui est exten-
sio localis.

DICES cum Recentiori Suarez. Accidens
spirituale v. g. intellectio, si est distincta realiter,
non potest ferri extra suum subiectum, sicut nec
extra suum objectum. Atqui si poneretur in la-
pide intellectio, ferretur extra suum subiectum,
ergo non potest in illo collocari.

RESPONDETUR. Negando paritatem;
Disparitas, quia non est tanta connexio acciden-
tis spiritualis, quod est intellectio, cum subiecto,
quam cum objecto. Quod ipsum probatur.
Quia impossibile est esse intellectiorem, & non
esse alicujus objecti, hoc ipso enim non esset in-
tellectio, nihil enim intelligeret, quia si
intelligeret, hoc ipso esset objectum,
quod intelligeretur. Jam autem nullum tale
absurdum sequitur, si non sit intellectio in pro-
prio subiecto, cum possibile sit esse intellectio-
nem, & non esse subiecti intellectiorem, cum
possibile sit aliquid accidens (ut patet in quan-
titate Eucharistica) sine ullo subiecto esse. Per
hoc tamen non nego, quod accidens spirituale,
involvat semper & essentialiter, esse aptitudina-
le ad poni in subiecto spirituali. Deinde licet
nihil possit extra suum subiectum poni, si illud
subiectum respectu illius formæ recipiendæ, ne
quidem habeat rationem subiecti obedientia-
liter, potest tamen poni extra suum subiectum
connaturale. Nego autem quod subiectum
spirituale, non sit subiectum obedientialiter, re-
spectu accidentis materialis. Obedientialita-
tem subiecti quantum ad præsens per hoc expli-
cando, quod scilicet nullum detur agens natu-
rale, quod uniat accidens materiale alicui spiri-
tuali, possit tamen id facere supernaturaliter.

INSTAT Idem. Potentia productiva non
potest ferri in id, quod est non producibile, &

objectum adæquatum potentia productivæ, est
solum producibile, ergo & subiectum adæqua-
tum intellectivi, erit solum intellectivum.

RESPONDETUR. Verum esse totum, si proce-
dat conclusio de subiecto naturali. Sed si plus
intendat argumentum, negatur consequentia;
quia si potentia productiva ferretur ad non pro-
ducibile, hoc ipso non esset potentia producti-
va; non sequitur autem hoc ipso intellectiorem,
non fore intellectiorem, si poneretur in subie-
cto improporionato.

DIFFICULTAS III.

De specificatione potentiarum.

HÆC difficultas multis sui partibus resoluta
manet, ubi egimus de specificatione scien-
tiarum. Aliqua tamen in particulari hic ad-
dendo.

QUÆRITUR I. per quid specificentur Poten-
tiæ?

ASSERO I. *Si ve distinguantur si ve non distin-
guantur potentia ab anima, specificantur intrinsecè
à suamet entitate.*

RATIO. Quia specificatio rei intrinseca, est
differentia ejus à reliquis, & constitutio ejus-
dem, sed quicquid constituitur, non alio, à se
constituitur, sed sua entitate constituitur. Ergo
& sua entitate specificatur intrinsecè. Quia ve-
rò entitates rerum, & ipsorum prædicatorum in
seipsis spectatorum, sunt nobis ignotæ, recurre-
re solemus ad aliqua extrinseca, per quæ se pro-
dit illa res. Et ita quamvis indubiè detur ratio
prior in homine ipsa rationalitate, ex qua, tan-
quam ex radice, profluit prædicatum rationali-
tatis, quia radix est quid absolutum in se, ex quo
profuit id, quod est ad aliud, nempe rationali-
tas, quæ est principium actuum ratiocinandi,
adeoque aliquid respectivum, tamen ad ipsam
Rationalitatem tanquam ad aliquid notius re-
currimus, &c. Sic etiam in præsentem inquiren-
dum est aliquid extrinsecum, per quod prodant
se potentia, quodque est specificativum extrin-
secum, arguitivum, & indicativum ut ita dicam.
Hinc

ASSERO II. *Specificativum extrinsecum ulti-
mum potentiarum, si ve ille sint distinctæ, si ve non
distinctæ, est ipsa ratio formalis objecti ultima, ad
quam tendit per suos actus potentia.* Talis ratio
in intellectu est intelligibilitas objecti, in volun-
tate volubilitas, in visiva visibilitas. Quia ve-
rò visibilitas, intelligibilitas, volubilitas, & simi-
les termini, dupliciter accipi possunt, I. pro con-
ditione sub qua objecti, & sine qua, potentia
non posset versari, circa objecta. II. Pro ipso
objecto, secundum quod dicitur, quod intelle-
ctus, possit elevari ad videndum & in-
telligendum intuitivè, DEUM, quia
Deus

DEUS utpote intelligibilis est intra objectum, quod saltem supernaturaliter nosci possit: & in hac secunda acceptione intelligibile v. g. erit objectum intellectus.

RATIO asserti est. Quia quæcunque tandem ponatur circumscriptio specificationis, illa ostendet, secundum objecta, evenire specificationem potentiarum.

ASSERO III. *Etiā per actus specificari potentias extrinsecè.*

RATIO. Quia cum ipsi actus, sint quid distinctum à potentia, specificationem intrinsecam dare non possunt. Immediatius tamen specificabunt quā specificent objecta, quia potentia non nisi mediantibus actibus, habent jus verſandi circa objecta, non specificant tamen ultimato, quia si ipsi actus specificantur ab objectis, apparet quod actus non sint ultima ratio specificandi.

QUÆRITUR II. An potentia diversarum specie animarum, sint specie distincta?

ASSERO I. *Si potentia non sint distincta ab animabus, distinctarum specie animarum distinctas fore specie potentias.*

RATIO. Quia ipsæ animæ sunt specie distincta inter se, ergo & identificata illis animabus, erunt specie distincta inter se.

ASSERO II. *Si potentia sunt realiter distincta ab anima, probabile est, esse adhuc illas distinctas specie intrinseca.*

RATIO. Quia imprimis certum est de aliquibus: & ita potentia generativa Leonis, est distincta à potentia generativa Hominis, nec posset generari, à potentia generativa hominis, leo. Hæ enim potentia, providentur à natura, in bonum hujus speciei, cui dantur. De reliquis etiam potentiis probabile; quia ipsis substantiis specie distinctis, magis sunt proportionata potentia specie distincta, hinc & organa sunt distincta, ut videre est in ipsamet constructione oculi ita variâ, specie distinctorum animalium.

ASSERO III. *Sive potentia realiter distinguantur ab anima, sive non, certum est illas specie extrinseca posse convenire.* Seu, quod idem est, posse similes actus, & circa idem objectum producere.

RATIO. Quia eundem colorem & leo percipit, secundum eandem rationem coloris, adeoque secundum specificationem extrinsecum.

* * *

